

constat namque ex genere & differentia secundum sua requisita; illa enim particula, causa, stat loco generis, quia per illam conuenit cum omnibus causis tam intrinsecis, quam extrinsecis, tam proprijs, quam improprijs, & ab extrinsecis causis differt per alias particulas; quia vt supra dixi in hoc n. 5. additur etiā motus naturalis, in quo differt natura ab arte, natura enim non est principium motus artificialis, nec violenti.

6 Ex quo inferitur, vt etiam dictum est n. 4. hic, quod naturale tot modis dicatur, quot modis natura dicitur; vnde etiam inferendum est, quod motus ignis sursum, & terræ deorsum, naturalis sit, quia tales motus sunt iuxta naturam ignis, & terræ; & supernaturale simpliciter dicatur, quod est supra vires rerum, omnium factarum, siuè per creationem, siuè per generationem quare concludo, verè, & propriè, ac rigorosè loquendo naturam vocari substantiam illam, quæ est principium distinctæ operationis a se, & non est suum esse, & operari. quare fit, vt totum id, quod non est suum esse, & sua operatio, natura dicatur, siuè res naturalis, siuè ens naturale, & sic naturale habet comprehendere omnem substantiam, siuè spiritualement, siuè corporalem dependentem; vnde si sumatur etiam creatura creabilis, quamuis perfectissima in infinitum, natura erit, quia dependens erit, & non erit suum esse, & sua operatio; è contra verò, vt dixi, supernaturale est id, quod est suum esse, & tale suum esse a se habet, & a se nullatenus distinctum, cuiusmodi solus Deus est; vnde testatur ipsemet dicens Ego sum qui sum. fit ergo, quod si aliæ definitiones essentiam & quidditatem naturæ explicant, non ita benè sicut hæc vltima, quia illam nobis manifestat absque vlla æquiuocatione. & si quis diceret quod antecederet dixi, naturam esse causam intrinsecam motus & quietis illam definitionem attuli ad irrogandam Aristotelis definitionem, quia eo ipso, quod est causa intrinseca, est causa componens, atque adeo principium distinctum a sua operatione, videlicet a motu & quiete; alias dicendo quod est principium motus & quietis naturalis, redditur idem per idem, quia querendo quis, quid sit natura, querit etiam quid sit motus naturalis, cum motus naturalis sit motus proueniens a natura, & sic idem erit dicere quid est motus naturalis, at quid sit natura. restat ergo, quod id, quod non est suum esse, aut suum esse habet a sua operatione distinctum, natura est, & vice versa, id quod est suum esse & suum esse est suum operari, verè supernaturale ens dicatur.